

РЕШЕНИЕ

№ 588

гр. К., 28.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – К., I СЪСТАВ, в публично заседание на шести декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мариана Гунчева

при участието на секретаря Анелия Янчева
като разгледа докладваното от Мариана Гунчева Гражданско дело № 20225140101502 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 422 във вр. с чл. 415 от ГПК.

Постъпила е искова молба, с която в законоустановения срок и съгласно указанията, дадени по ч.гр.д. № ***** по описа на РС-К. депозират настоящия установителен иск на основание чл. 422 ГПК. Молят за решение, с което съда да приеме за установено, че ответникът С. З. С., ЕГН *****, дължи на ищеца „С. К.“ ООД, ЕИК *****, следните суми:- главница: 1000 лв. - съгласно договор за заем № ***** от 20-09-2021 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението до окончателното погасяване на задължението възнаградителна лихва: 186.78 лв. - дължимата и неплатена за периода от 20- 09-2021 г. до 20-05-2022 г. договорна неустойка: 901.22 лв. - дължимата и неплатена за периода от 20- 09-2021г. до 20-05-2022 г. законна лихва за забава: 68.15 лв. - дължимата и неплатена за периода от 01 - 12-2021 г. до 01-06-2022Г. неустойка за забава: 250 лв., дължима и неплатена, начислена еднократно на 01-022022г. В молбата се сочи, че договор за паричен заем № ***** от 20-09-2021 г. между С. З. С., ЕГН: *****, и „С. К.“ ООД, ЕИК: ***** бил сключен въз основа на молба за сключване на договор за паричен заем. Договорът за заем бил сключен

съобразно законовите разпоредби на Закона за потребителския кредит. Заемателят, съобразно установената форма за кандидатстване от Заемодателя предоставил своите лични данни, телефон за връзка, параметри на желания заем (размер на главница и период на погасяване), две лица за контакт. По този начин Заемателят обективирал волята си, че желае да сключи договор за паричен заем със „С. К.“ ООД. Параметрите и условията на сключения договор за потребителски кредит били описани и в предоставените на Заемателя от Заемодателя Стандартен европейски формуляр и Общи условия към договора за паричен заем, с които Заемателят съгласно се е съгласил изрично и безусловно. Индивидуализацията на начина на плащанията от страна на Заемателя във връзка с паричните задължения към „С. К.“ ООД, като размер на плащане и брой на погасителните вноски, както и падеж на задълженията, били в Погасителен план към договор за заем № *****. Твърдят, че сумата била получена от заемателя в брой в деня на сключване на договора, като договорът служи за разписка за получената/предадената сума (вж. чл. 4, ал. 1 от Договора). Ищецът твърди, че длъжникът не е изпълнил задълженията си по договора и не е погасил дължимите суми. Предвид горното, дружеството е депозирало заявление по чл. 410 ГПК срещу длъжника и било образувано ч.гр.д. № ***** РС-К. е издал Заповед за изпълнение на парично задължение за сумите по заявлението. Длъжникът депозирал възражение по чл. 414 ГПК, като за заявителя възникнало правото по чл. 415 ГПК - да предяви установителен иск за описаните по-горе суми. Сочи се, че между страните има валиден договор, съгласно който заемодателят - „С. К.“ ООД е изплатил на заемателя - С. З. С., сумата от 1000 лв., а от своя страна ответникът се е задължил да върне заемната сума в размер и срок съгласно уговореното. Сумата била изплатена на клиента в деня на сключване на договора като договорът служел за разписка за получената/предадената сума - чл. 4, ал. 1 от Договора. Прави възражение за недължимост, в условията на евентуалност - за прекомерност на адвокатския хонорар на насрещната страна в заповедното производство. Прави възражение за прекомерност на осн. чл. 78, ал.5 ГПК. Претендират разноси в заповедно и исково производство, включително юрископсултско възнаграждение в настоящото исково производство в размер на 450 лв. на основание чл.78, ал.8 ГПК, вр. чл. 13, ал. 2 и чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ. В срока по чл.131 от ГПК ответника подава

отговор на исковата молба чрез процесуален представител адв.Н. И., в който счита, че подадената искова молба е допустима, но неоснователна, като оспорва претенциите изцяло по основание и размер, поради следните аргументи: Оспорва да е налице валидно облигационно правоотношение между ищцовото дружество и доверителя му, въз основа на което да се претендира процесната сума. Счита, че ищцовото дружество не е изпълнило задълженията си по процесния договор за кредит, тъй като договорът за заем бил вид реален договор, то не е достатъчно само съгласието на страните, за да счита същия за сключен, а следва и сумата предмет на договора да бъде реално предадена. Оспорва кредитора да е предоставил на доверителя му сумата в размер на 1 000 лв. - предмет на процесния договор. Твърди, че процесния договор за потребителски кредит бил в нарушение на клаузите на чл. 10 и чл. 11 от ЗПК, регламентиращи задължителните реквизити на договорите за потребителски кредит. Сочи, че в чл. 11, ал. 1, т. 6 ЗПК, като задължителен реквизит на договорите е посочен срок на договора за кредит. Счита, че такъв няма в процесния договор. Същият съдържал единствено погасителен план на вноски, което не можело и не следвало да се тълкува като срок на договора. Сочи, че е грубо нарушена и императивната разпоредба на чл. 11, ал. 1, т. 11 ЗПК. В Договора, както и в погасителният план не можело да се извлече информацията за размера на включените в месечната погасителна вноска суми, а именно колко лихва, колко главница и колко такса се погасява с всяка вноска. Твърди, че нито от текста на процесния договор, нито от инкорпорирания в него погасителен план ставало ясно каква част от погасителната вноска представлява главница, каква част - лихва, и каква част - такса за обслужване на кредита. В тази връзка счита, че в случая ирелевантен бил фактът, че както лихвеният процент, така и ГПР са определени като фиксиран процент от общата сума, тъй като от тази уговорка не можело да се извлече информацията за размера на включените в месечната погасителна вноска суми за главница, лихва и такса за обслужване на кредита. Не било ясно също дали сумите по погасителния план са с фиксиран размер във всяка погасителна вноска или първо се заплащат таксата за обслужване на кредита и лихвата и едва тогава се изплаща главницата. Тези данни имали съществено значение за изчисляване на дължимите лихви и разноси по обслужване на кредита, тъй като за база за изчислението им щяло да служи неизплатената част от главницата. Твърди, че процесният договор бил в

нарушение също и на чл. 11, ал. 1, т. 20. 23 и 24 ЗПК. Същият не съдържа клаузи, относно наличието или липсата на право на отказ на потребителя от договора, срока, в който това право може да бъде упражнено, и другите условия за неговото упражняване, включително информация за задължението на потребителя да погаси усвоената главница и лихвата съгласно чл. 29. ал. 4 и 6 ЗПК, както и за размера на лихвения процент на ден. Липса реда за прекратяване на договора за кредит /т. 23/, както и наличието на извънсъдебни способи за решаването на спорове и за обезщетяване на потребителите във връзка с предоставяне на потребителски кредит, както и условията за тяхното използване. Счита договорът за потребителски кредит за недействителен. Счита, че процесния договор за потребителски кредит е нищожен в частта, в която са уредени лихвите, поради противоречие с добрите нрави /чл. 26, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД/ и поради това, че е сключен при неспазване на нормите на чл. 11, т. 9 и т. 10 от ЗПК във вр. с чл. 22 ЗПК, с произтичащите от това последици по чл. 23 от ЗПК, а именно, че ако договорът за потребителски кредит е недействителен на основание чл. 22 ЗПК, то потребителят дължи връщане само на чистата стойност на паричния заем, но не дължи лихва или други разходи по заема, и то ако е предявил изричен иск с правно основание чл. 55/ЗЗД. Оспорва начисленият лихвен процент по процесния Договор за потребителски кредит, като твърди, че същият е неправомерно завишен и е в противоречие с добрите нрави. Счита, че клаузата за неустойката е нищожна, тъй като представляващата на пръв поглед неустойка за неизпълнение на поетото с договора задължение за предоставяне на обезпечение, всъщност представлява скрита добавка към възнаградителната лихва. Освен това така уговорена, неустойката излизала извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции и не представлява неустойка по смисъла на чл. 92 от ЗЗД, а допълнително възнаграждение за заемотателя. Сочи, че видно от процесния договор ангажиментът за заплащане на неустойка е неделим от основния по кредитното правоотношение и затова следва да се включи в общия размер на разходите по кредита. Изключването на неустойката от годишния процент на разходите представлява заобикаляне на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 ЗПК. Това от своя страна, освен нарушение на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК е нарушение също и на разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК. Твърди, че вземането за законна лихва възниква от фактически състав, включващ

следните елементи: главно парично задължение, настъпила негова изискуемост и неизпълнение на същото. Задължението за заплащане на лихва за забава е акцесорно спрямо задължението за плащане на главното парично задължение - главницата по процесния договор. В случая, наличието на главно парично задължение е недоказано и неоснователно, следователно неоснователна се явява и претенцията за заплащане на лихва за забава. Счита, че така уговорената неустойка излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции и не представлява неустойка по смисъла на чл. 92 от ЗЗД, а допълнително възнаграждение за заемодателя. Освен това счита, че по правилата на чл. 92 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД е недопустимо кумулирането на неустойка за забава за неизпълнение на парично задължение с обезщетение за забава по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД в размер на законната лихва за същото неизпълнение. Сочи, че прави възражение за изтекла давност по отношение на претендираните към ищеца суми за главници и лихви, тъй като същите касаят период, надхвърлящ законоустановения общ петгодишен и тригодишен давностен срок, през който не са предприети необходимите действия за събиране на вземането. Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли като неоснователна исковата претенция на „С. К.“ ООД, ЕИК ***** срещу доверителя му С. З. С., с ЕГН ***** . Претендира направените по делото съдебно-деловодни разnosки за настоящото исково производство, съгласно представен списък с разnosки по чл. 80 ГПК.

Съдът, като обсъди представените по делото писмени доказателства в заверени копия на: договор за потребителски кредит № ***** от 20.09.2021 г., погасителен план към договора за кредит с № *****, стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити, искане за сключване на кредит, общи условия по договор за потребителски кредит, тарифа на таксите за допълнителните услуги, предоставяни от „С. К.“ ООД, както и сключението по неоспореното и прието сключението на вещото лице, изготвило ССЧЕ, намира предявените искове за частично основателни и доказани.

От приложеното ч.гр.д. № ***** по описа на КРС се установява, че със заповед № *****06.07.2022г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК е разпоредено длъжникът С. З. С. с ЕГН ***** от гр.К. , ***** да ЗАПЛАТИ на кредитора „С. К.“ООД с ЕИК ***** със седалище

и адрес на управление гр.С., ***** с управител Н. П. П. , тел.: ***** следните суми: сумата 1000,00 лева – главница, представляваща задължение по Договор за паричен заем № ***** от 20.09.2021г., както и сумата от 186.78 лева – възнаградителна лихва за периода от 20.09.2021г. до 20.05.2022г, както и сумата от 901.22 лева – договорна неустойка за периода от 20.09.2021г. до 20.05.2022г., както и сумата от 68.15 лева законна лихва за забава за периода от 01.12.2021г. до 01.06.2022г., както и сумата от 250.00 лева – еднократна неустойка , начислена на дата 01.02.2022г., ведно със законната лихва върху главницата , считано от датата на подаване на заявлението в съда – 01.07.2022г. до окончателното ѝ изплащане , както и направените по делото разноси от 48.12 лева внесена държавна такса и 260.00 лева – юрисконсултско възнаграждение. Длъжникът е оспорил в срок дължимостта на присъдените суми, поради което с разпореждане на съдията докладчик от 07.11.2022г. е разпоредено да се изпълни процедурата по чл. 415, ал.1, т.1 от ГПК и в изпълнението на което своевременно е предявена настоящата искова молба. Ето защо същата е допустима като подадена в срок от надлежна активно легитимирана страна, а по отношение на нейната основателност, съдът намира следното: от представените по делото доказателства се установи, че между страните съществува облигационно правоотношение въз основа на сключен индивидуален Договор за паричен заем № ***** от 20.09.2021г. Отпусната в заем сума е в размер на 1 000 лева, която е реално предадена на длъжника. За кредитополучателя е възникнало задължението да върне заемната сума на 8 месечни погасителни вноски, при следното плащане: 2 /две/ вноски в брой в размер на по 33,18 лева всяка от тях и 6 /шест/ вноски в брой в размер на по 186,67 лева всяка една от тях, като първата вноска е дължима на 20.10.2021г., а последната на 20.05.2022г. Размерът на месечната погасителна вноска е при фиксиран годишен лихвен процент 40,05% и ГПР 48,30%. Посочено е, че общата сума за изплащане ще бъде 1 186,78 лева – чл. 12. Записано е също така, че уговореният фиксиран ГЛП е в размер на 40.05%. Ответникът не спори, че е получил посочената в договора сума в размер на 1000,00 лева. В чл. 5 на договора е посочено: „Страните се споразумяват, че договорът за кредит ще бъде обезпечен с поне едно от посочените по-долу обезпечения: 1. Безусловна банкова гаранция, издадена от лицензирана в БНБ търговска банка, за период от сключване на договора за кредит, до изтичане на 6 месеца след падежа на

послента редовна вноска по погасяване на кредита и обезпечаваща задължение в размер на два пъти общата сума за плащане по договора за кредит, включваща договорената главница и лихва или 2. Поръчителство на едно или две физически лица, които отговарят кумулативно на следните условия: 2.1. При един поръчител - осигурителният доход следва да е в размер на не по-малко от 7 пъти размера на минималната работна заплата за страната; 2.2. При двама поръчители, размерът на осигурителния доход на всеки един от тях трябва да е в размер на поне 4 пъти минималната работна заплата за страната; 2.3. Да не са поръчител/и по други договори за кредит, сключени с кредитора; 2.4. Да не са кредитополучател/и по договори за кредит, сключени с кредитора; 2.5. Да нямат кредити към банки или финансови институции с класификация различна от „Редовен“, както по активни, така и по погасени задължения, съгласно справочните данни на ЦКР към БНБ; 2.6. Да представят служебна бележка от работодателя си или друг съответен документ, удостоверяващ размера на получавания от тях доход.” В чл. 11, ал.1 от договора е посочено, че ако кредитополучателят не предостави договореното в чл.5 от договора за заем обезпечение в тридневен срок от сключването му или предоставеното обезпечение не отговаря на условията, посочени в договора за заем, кредитополучателят дължи на кредитора неустойка във фиксиран размер от 901,22 лева, с начин на разсрочено плащане подробно посочен в Приложение 1 към договора за заем и която заемодателят начислява автоматично и която заемателят плаща разсрочено, заедно с всяка погасителна вноска, като още при сключването на договора разсроченият ѝ размер е показан/включен в погасителния план по договора. Посочената неустойка следва да се счита за нищожна по следните съображения: неустойката е форма на договорна отговорност, която служи за обезщетяване на вредите от неизпълнението, като предварително установява размера на тези вреди, без да е необходимо кредиторът да ги доказва. В това се изразява типичната за неустойката обезщетителна функция. Уговорената с настоящия договор неустойка е нищожна поради накърняване на добрите нрави, когато излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. На първо място не е ясно как е определена посочената неустойка, като в договора няма посочен метод за това. Уговорените условия са поставени по такъв начин пред заемателя, че е невъзможно тяхното изпълнение дори и в по – дълъг срок, както се претендира. На първо място се

иска обезпечение чрез банкова гаранция, което е невъзможно за изпълнение условие при вида и размера на заема предоставен на ответника. Ако същият е в състояние да уговори обезпечение от банкова институция, е житейски необяснимо по каква причина не би поискал кредитиране от банката, а от това търговско дружество. Условиата, поставени пред поръчителите физически лица са също непосилни за заемателя, като поставените такива са не само изключително тежки за изпълнение, а са кумулативно предвидени, т.е. неизпълнението на едно от тях води и до неизпълнение на задължението и респ. до възникване на задължението за заплащане на неустойката. Самият кредитор, според настоящия състав, ясно е показал, че неустойката е уговорена при неравноправни условия, като още в погасителния план е заложил и погасителните суми, които следва да се дължат както по заема, така и за неустойката по чл. 11 от Договора. В случая неустойката не е уговорена като обезщетение за неизпълнение на договорните задължения, а е послужила за неоправдано и непосочено в договора оскъпяване на заема и увеличаване на заемната тежест на длъжника. Съгласно чл.21, ал.2 от ЗПК всяка клауза в договор за потребителски кредит с фиксиран лихвен процент, която определя обезщетение за кредитора по-голямо от посоченото в чл.32, ал.4, е нищожна. Определено по критериите в чл.32, ал.4 от ЗПК, обезщетението към датата на сключване на договора, в случая за неизпълнение на задължението на заемателя да предостави на заемотателя уговореното обезпечение, възлиза на почти стойността на заетата сума.

От заключението на назначената съдебно - счетоводната експертиза, което не е оспорено от страните, и което съда кредитира като обективно и компетентно изготвено, се установява, че кредитът е усвоен на 20.09.2021г., като сумата по кредита в размер на 1000,00лева, която ответникът С. З. е получил от „С. К.“ ООД в брой, като договора служи като разписка, удостоверяващ получаването на заемната сума от негова страна.

Съгласно съдебно - счетоводната експертиза непогасената главница е в размер на 1000,00 лв. към дата на подаване на исковата молба и към датата на изготвяне на заключението – 08.11.2023г., тъй като не е налице платена сума за потребителския кредит. Размерът на непогасената договорна лихва е 186,78 лева за периода от 20.09.2021г. до 20.05.2022г. При просрочие на задължение потребителят дължи обезщетение в размер на законната лихва върху просрочената сума за периода на просрочието – чл.6, ал.1 от договора.

Законната лихва включва ОЛП определен от банката и надбавка 10 пункта. Мораторната лихва също е законна лихва върху паричен дълг при ОЛП, обявен от БНБ за периода плюс надбавка 10 пункта. Мораторната лихва за периода от 01.12.2021г. до 01.06.2022г. е изчислена върху просрочена главница и законна лихва в размер на 10% или в размер на 28,37 лева, а не както е посочил ищеца в исковата молба – законна лихва в размер на 68,15 лева.

Освен законна лихва, ищецът претендира и неустойка за забава в размер на 250,00 лева, която настоящият съдебен състав намира за неоснователна, тъй като съгласно чл. 33 от ЗПК при забава на кредитополучателя кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата. В този случай обезщетението за забава /наказателната лихва/ не може да надвишава законната лихва.

Относно възраженията на ответника за изтекла погасителна давност, настоящият съдебен състав намира за неоснователни, тъй като договорът е сключен през 2021г., поради което не е изтекла нито 3-годишната, нито 5-годишната погасителна давност.

По изложените съображения съдът намира, че искът е частично основателен и доказан, поради което следва да се уважи относно дължимата главница в целия ѝ претендиран размер от 1000,00 лева, както и възнаградителната лихва в размер на 186,76 лева. Искът в останалата си част относно: лихва за забава за периода от 20.09.2021 до 20.05.2022г. следва да се уважи до размера от 28,37 лева, като за разликата над нея до пълния претендиран размер от 68,15 лева; договорна неустойка за периода от 20.09.2021г. – 20.05.2022г. в размер на 901,22 лева, както и 250,00 лева – неустойка за забава, начислена еднократно на 01.02.2022г., следва да се отхвърли като неоснователен.

С оглед изхода на делото на ищеца са дължими разноски съразмерно на уважената част от иска в исковото и заповедно производство, като по съразмерност дължимите разноски в исковото производство са в общ размер на 545,86 лв. от сторени такива в общ размер на 1080,88 лв., а в заповедното производство дължимите разноски по съразмерност са в общ размер на 155,61 лв. от сторени такива в общ размер на 308,12 лв., от които 48,12 лв. за държавна такса и 260 лв. за юрисконсултско възнаграждение по заповедното

производство по ч. г. д. №*****, по описа на Районен съд- К..

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено по отношение на С. З. С. с ЕГН ***** с адрес: гр. К., ***** съществуването на вземания на „С. К.“ ООД с ЕИК ***** гр.С., *****, произхождащи от неизпълнение на по Договор за заем № ***** от 20.09.2021г., както следва: сумата от **1000,00 лева-главница; 186,78 лева - възнаградителна лихва** за периода от 20.09.2021г. до 20.05.2022г.; като **ОТХВЪРЛЯ** иска за законна лихва за забава за периода от 20.09.2021 до 20.05.2022г. за сумата над **28,37 лева** до претендираната сума от **68,15 лева, 901, 22 лева – договорна неустойка** за периода от 20.09.2021 до 20.05.2021г., **250,00 лева – неустойка за забава**, начислена еднократно на 01.20.2022г., като **неоснователен**, за които суми е издадена Заповед №*****06.07.2022г. за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК.

ОСЪЖДА С. З. С. с ЕГН ***** с адрес: гр. К., ***** да заплати на „С. К.“ ООД с ЕИК ***** гр.С., ***** действащо чрез пълномощник юрк. С. К. сума в размер на **545,86 лв.**, представляваща направени **разноски в исковото производство** и сума в размер на **155,61 лв. разноски в заповедното производство** по ч.г.р.д. № ***** по описа на РС-К., съразмерно на уважената част от исковете.

Решението подлежи на обжалване пред КОС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – К.: _____

